

I., II. 12. června 2009

Číslo jednací: 5 Cmo 517/2008 - 336

14. června 2009

8.4.2026

KRAJSKÝ SOUD
v Hradci Králové
podáno poštou podáno osobně

došlo dne: - 5 -06- 2009 v hodin

..... krát přílohy

kolky :Kč
PETRÁČKOVÁ DRAHOMÍRA

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Kovaříka a soudců Mgr. Mileny Filingerové a JUDr. Evy Hodanové v právní věci žalobce: [redacted] nar. [redacted], [redacted] zast. JUDr. Ladislavem Sádlikem, advokátem v Praze 5, Holečkova 31, proti žalovanému: [redacted] nar. [redacted], [redacted] podnikatel, IČ [redacted] zast. JUDr. Františkem Loskotem, advokátem v Hradci Králové, ČSA 556, o Kč 1,918.000,- s přísl. a odměnou ze směnky, o odvolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 39 Cm 55/2006-254 ze dne 21.11.2007,

t a k t o :

I. Napadený rozsudek se potvrzuje.

II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení a z tohoto důvodu na účet JUDr. Ladislava Sádlika, advokáta zaplatit do tří dnů doručení tohoto rozsudku 90.904,40 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal na žalovaném zaplacení 1,918.000,- Kč s 6% úrokem od 26.7.2005 do zaplacení, odměny 6.393,-Kč ze směnky vlastní vystavené žalovaným dne 8.1.2002 v [redacted] na řad žalobce na směnečnou sumu 1,918.000,- Kč splatné dne 25.7.2005 s doložkou bez protestu. Současně se směnečným nárokem požadoval také priznání náhrady nákladů řízení.

Soud 1.stupně návrhu vyhověl směnečným platebním rozkazem č.j. 39 Sm 138/2005-12 ze dne 20.9.2005.

Žalovaný podal včasné námitky, v nichž uvedl, že směnku nikdy nepodepsal, protože podpis na směnce není jeho. Směnka je podvrh, účelem je snaha se bezdůvodně obohatit k tíži žalovaného, protože směnce chybí kauza. Namítl také, že směnku žalobce nepředložil v originále, ač je to podmínkou pro vydání směnečného platebního rozkazu.

Žalobce ve vyjádření k námitkám pravost podpisu žalovaného na směnce doložil znaleckým posudkem znalkyně [redacted] ze dne 20.8.2006. Námitku, že směnce chybí kauza považuje za irelevantní. Směnka v tomto případě zajišťovala závazky žalovaného ze smlouvy o tichém společenství, odkázal v této souvislosti na čl. III. směnečného vyplňovacího prohlášení.

Napadeným rozsudkem soud vydaný směnečný platební rozkaz ponechal v platnosti a žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení ve výši 6.697,-Kč.

Na základě provedeného dokazování zjistil, že dne 8.1.2002 byla mezi účastníky uzavřena smlouva o tichém společenství, a to na dobu neurčitou. Žalobce v postavení tichého společníka žalovaného jako podnikatele se zavázal poskytnout vklad specifikovaný v čl. III. smlouvy a podílet se na celém rozsahu podnikání žalovaného, žalovaný se zavázal vyplácet žalobci podíl na zisku dle čl. II. Výše vkladu činila 1.864.000,-Kč v hotovosti, určena k zaplacení leasingových akontací vyplývajících z leasingových smluv. Část vkladu ve výši 3.000,- DM, resp. 54.000,-Kč byla použita jako počáteční kapitál na krytí provozních nákladů. Ve smlouvě byly stanoveny důvody zániku účasti tichého společníka a stanovena povinnost žalovaného provést vyrovnání, resp. vrácení vkladu do 3 měsíců a vypořádat další případné pohledávky v měsíčních splátkách po 20.000,-Kč, počínaje prvním dnem měsíce následujícího po zániku smlouvy vždy k poslednímu dni měsíce. Ze směnečného vyplňovacího prohlášení ze dne 8.1.2002 zjistil, že žalovaný jako dlužník vystavil dne 8.1.2002 blankosměnku bez data splatnosti a směnečné sumy a platebního místa jako prostředek krytí všech budoucích pohledávek a nároků žalobce vyplývajících ze smlouvy o tichém společenství uzavřené dne 8.1.2002. Žalobce byl oprávněn doplnit blankosměnku v datu splatnosti o libovolný údaj po dni splatnosti jakékoliv věřitelovy pohledávky nebo její části nebo příslušenství ze smlouvy o tichém společenství a jako směnečnou sumu libovolnou částku zahrnující, ale nepřekračující veškeré věřitelovy pohledávky ze smlouvy o tichém společenství splatné ke dni splatnosti blankosměnky. Jako platební místo pak libovolný údaj. Z listiny- znaleckého posudku znalkyně [redacted] ze dne 20.8.2006 zjistil, že podpis žalovaného na směnce je jeho pravým podpisem. Ze závěrů znaleckého posudku ze dne 22.8.2006 znalce [redacted] ustanoveného soudem zjistil, že znalec učinil jednoznačný závěr, že podpis žalovaného na směnce je pravým vlastnoručním podpisem žalovaného. Soud dále vyslechl oba účastníky řízení. Žalobce vypověděl, že smlouvu, směnku i vyplňovací prohlášení podepsal žalovaný ve stejný den před žalobcem. Důvodem vystavení směnky bylo zajištění investice žalobce do podnikání žalovaného. Částku uvedenou ve směnce žalobce v průběhu podnikání žalovanému předal, ten však nyní dluh odmítá vrátit. Podkladem pro jednání byla výhradně smlouva o tichém společenství, ústní dohody uzavřeny nebyly. K výpovědi smlouvy o tichém společenství došlo v roce 2004.

Žalovaný pak vypověděl, že žádnou z listin, tedy směnku, smlouvu ani prohlášení nepodepsal. V roce 2000 nebo 2001 podnikal v oblasti dopravy, podkladem byla ústní dohoda o spolupráci. V roce 2003 žalobce v rámci společného podnikání zaplatil na leasing vozidel řádově statisíce a bylo ujednáno, že po zaplacení splátek na leasing si žalobce vezme vklad. Připustil, že žalobce do podnikání v počátcích vložil částku 500.000,-Kč až 600.000,-Kč. Dále vypověděl, že v roce 2003 s nimi začal podnikat pan [REDAKCE], která následně po ukončení podnikání ujistil žalovaného, že žalobce od něj dostal vklad zpět.

Soud 1.stupně námitky žalovaného neshledal důvodné. Námitka falza podpisu byla vyvrácena znaleckým posudkem, jehož závěry jsou jednoznačné a který byl podpořen i důkazem, posudkem znalkyně [REDAKCE] opatřeným žalobcem a předloženým soudu jako listina. Pokud jde o námitku, že směnka nemá kauzu, s ohledem na judikát Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 347/200 se jí zabýval. Vycházel z účastnických výpovědí, v nichž oba potvrdili skutečnost, že společně podnikali a rovněž, že žalobce do podnikání vložil finanční prostředky. Nesporná je okolnost ukončení podnikání v roce 2004. Rozdílné je tvrzení o právním základu podnikání, kdy žalobce se dovolává písemné smlouvy o tichém společenství, žalovaný ústní dohody o spolupráci bez bližší specifikace obsahu. Soud s ohledem na datum smlouvy shodné s datem vystavení směnky a vyplňovacího prohlášení dospěl k závěru, že je nepochybné, že žalovaný podepsal nejen směnku, kde pravost jeho podpisu byla zjištěna znaleckým zkoumáním, ale i ostatní listiny se směnkou související. Soud s ohledem na jednoznačnost závěru znalce [REDAKCE] a hodnocení podpisu nejen směnky, ale i smlouvy o tichém společenství znalkyně [REDAKCE] neshledal nutnost zkoumání pravosti podpisu žalovaného na smlouvě a vyplňovacím prohlášení, protože již provedenými důkazy bylo zjištěno, že směnka má kauzu a námitka neexistence kauzy směnky tedy důvodná není.

Žalovaný napadl rozsudek včas podaným odvoláním, v němž se domáhá zrušení rozsudku a vrácení věci soudu 1.stupně k dalšímu řízení, v němž se bude zabývat námitkou žalovaného, že smlouvu o tichém společenství ani vyplňovací prohlášení nepodepsal. Směnka je jednoznačně směnkou zajišťovací, dle tvrzení žalobce měla zajišťovat závazky ze smlouvy o tichém společenství. S ohledem na to, že podpis smlouvy i vyplňovacího prohlášení žalovaný popírá, měl se soud otázkou zkoumání pravosti podpisu žalovaného na těchto dalších listinách zabývat. Protože však toto neučinil a znalecké zkoumání nenařídil, zatížil řízení vadou, která má za následek nesprávné rozhodnutí. Naopak soud dovodil, že podpis žalovaného na těchto dalších listinách je jeho podpisem, ačkoliv k tomuto závěru žádný podklad neměl. V závěru odvolání namítá, že pokud by všechny žalobcem předložené listiny žalovaný podepsal, stejně by nebyly splněny podmínky stanovené ve vyplňovacím prohlášení.

Dalším podáním ze dne 11.5.2009 pak dále své odvolání doplnil. Uvedl, že závěr o nedůvodnosti námitky neexistence kauzy směnky nebyl podložen zjištěními učiněnými z provedeného dokazování. Soud uzavřel, že žalobci vzniklo právo blankosměnkou doplnit s ohledem na zánik smlouvy o tichém společenství. Přitom tato smlouva upravovala jen několik důvodů ukončení účasti tichého společníka, a to výpověď doručenou druhé straně nejpozději 9 měsíců před koncem kalendářního

roku, ukončení podnikání, do něhož byl vklad poskytnut, prohlášení konkurzu na majetek podnikatele nebo zamítnutí takového návrhu pro nedostatek majetku a pokud ztráta v průběhu obchodního roku ztráta ve dosáhne výše podílu obchodního společníka. Soud sice konstatoval ukončení spolupráce, neuvedl však, kdy a na základě které z uvedených skutečností vzniklo žalobci právo doplnit směnku. Žádné dokazování v tomto směru také soud 1.stupně neprovedl a jeho závěr tedy v dokazování nemá oporu.

Žalobce ve vyjádření k odvolání navrhl potvrzení napadeného rozsudku, s jehož závěry a hodnocením důkazů se ztotožnil. Provedení dalšího dokazování k otázce pravosti podpisu na dalších dvou listinách považuje za neekonomické, zejména pokud jedním z těchto podpisů se již znalkyně zabývala, byť ne jako znalkyně ustanovená soudem. Námitka nesprávného vyplnění směnky je novou, dříve neuplatněnou námitkou a soud se jí nemohl ani v řízení zabývat. Přesto uvádí, že žalobce od smlouvy o tichém společenství odstoupil a toto odstoupení bylo žalovanému doručeno.

Pro směnečné řízení platí zásada koncentrace vyjádřená v ustanovení § 175 odst.4 o.s.ř., která spočívá v tom, že při posuzování směnečného platebního rozkazu lze přihlížet jen k těm odůvodněným námitkám, které byly žalovaným vzneseny v zákonné třídní lhůtě od doručení směnečného platebního rozkazu. Z obsahu podaných námitek pak vyplývá, že fakticky jedinou skutkovou námitkou žalovaného byla námitka nepravosti jeho podpisu na směnce. Vedle toho sice také uvedl, že směnce chybí kauza, toto tvrzení ale navazuje na tvrzení, že směnka je podvrh s cílem žalobce se obohatit k tíži žalovaného. K neexistenci kauzy žádné skutkové okolnosti ani nezmínil a důvod, proč směnka nemá kauzu, nevyličil. Nedůvodnost námitek nepředložení originálu směnky pak podrobně a správně odůvodnil soud 1.stupně v napadeném rozsudku.

Pravost podpisu žalovaného na směnce byla prokázána, jak vyplynulo ze zjištění učiněného na základě provedeného dokazování, několika vzájemně konformními důkazy. Především tvrzení o pravosti podpisu vyplývá ze závěrů znaleckého posudku znalce [redacted] které jsou v otázce hodnocení podpisu zcela jednoznačné, bylo však doloženo i znaleckým posudkem znalkyně [redacted] který byl ovšem proveden jako důkaz listinou doloženou žalobcem. Závěry obou znaleckých zkoumání jsou shodné. Dalším důkazem byl i účastnický výslech žalobce, který vypověděl, že směnku žalovaný podepsal před ním. Zjištění o pravosti podpisu žalovaného na směnce tak jsou nepochybná.

Jestliže směnku žalovaný podepsal, musel tak zcela logicky učinit z nějakého důvodu. Těžko si lze představit, že by někdo v pozici směnečného dlužníka podepsal směnku a založil tak závazek k jejímu zaplacení bezdůvodně. Zpravidla tento důvod spočívá v obecně právních závazkových vztazích, které k vzniku směnky vedly. V tomto případě, kdy neexistenci kauzy směnky žalovaný nijak neodůvodnil, důvod vystavení směnky nad svoji zákonnou povinnost specifikoval a důkazně doložil žalobce. Žalobce jako majitel směnky je totiž řádně legitimován již jen samotnou směnečnou listinou, která představuje nesporný, abstraktní závazek,

oddělený od obecně právního závazkového vztahu, který byl důvodem jejího vzniku, protože právo na zaplacení směnky je inkorporováno přímo v této listině. Pokud by tedy žalovaný chtěl se své povinnosti směnku platit úspěšně bránit, musel by, pokud jde o námitku neexistence kauzy směnky uvést v tomto směru zcela konkrétní a projednatelná tvrzení, např. že kauzální závazek zanikl, nebo platně vůbec nevznikl a proč apod. Dokonce i případě, že by ze směnky byl žalován někdo, kdo, ač podle jména se tak jeví, vůbec dlužníkem ze směnky není a pouze by se jednalo záměnu v osobě, mohla by jeho námitková obrana kromě námitky falza podpisu spočívat v tvrzení, že se s remitentem vůbec nezná a žádné vztahy s ním nemá a nebyl proto důvod podepsat směnku. Námitkové tvrzení žalovaného o neexistenci kauzy směnky bylo neurčité a neprojednatelné a soud se jím neměl zabývat. Výklad rozhodnutí dovolacího soudu sp. zn. 29 Od 347/2005 pojal soud 1.stupně značně extenzivně. Takový postup by byl na místě, pokud by tvrzení o neexistenci kauzy směnky bylo řádně odůvodněno a bylo projednatelné. Všechna další obranná tvrzení žalovaného v odvolání jsou již s ohledem na koncentraci řízení tvrzeními zcela novými a nepřijatelnými s ohledem na koncentraci směnečného řízení.

Odvolací soud proto napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil podle ust. § 219 o.s.ř.

O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst.1 a 142 odst.1 o.s.ř. a úspěšnému žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení v rozsahu odměny ve výši 75.790,-Kč dle ust. § 3 vyhl.č. 484/2000 Sb. dvou paušálních náhrad výdajů po 300,-Kč dle ust. § 13 odst.3 vyhl.č. 177/1996 Sb. a DPH 14.514,10 Kč, celkem 90.904,10 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozsudku nelze podat dovolání, ledaže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu 1.stupně dospěje dovolací soud k závěru, že v rozhodnutí ve věci samé je řešena otázka, která má zásadní právní význam.

Nebude-li uložena povinnost dobrovolně splněna, lze se obrátit o výkon rozhodnutí na příslušný soud.

V Praze dne 14. května 2009

Za správnost vyhotovení:

JUDr. Zdeněk K o v a ř í k , v.r.
předseda senátu

